

Aan

Minister van SZW

27/3 2023
Aanket?

nota

Nota bij beantwoording Kamervragen lid Becker (VVD)
over het bericht 'Nieuwe Fatwa-units steunt islamisering'

TER BESLISSING

Directie

Datum

15 maart 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Naar aanleiding van een column in de Telegraaf¹ heeft het lid Becker (VVD) Kamervragen over het bericht 'Nieuwe Fatwa-service steunt islamisering' aan u gesteld.

Geadviseerd besluit

Beslispunt: U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorgestelde beantwoording en deze te ondertekenen voor verzending aan de Kamer.

Beslistermijn: Voor 28 maart in verband met de beantwoordingstermijn.

Kernpunten

Kamervragen

- De Kamervragen gaan in op een bericht uit de Telegraaf van 10 februari jl., waarin de columnist beschrijft hoe de Turkse overheid via het Presidium voor Godsdienstzaken (Diyamet) zogenaamde 'fatwa units' in Nederland heeft opgericht.
- Een zestal vragen richt zich op feitelijke informatie over de bekendheid van dergelijke units bij SZW. De overige vragen gaan over juridische mogelijkheden om dergelijke units tegen te gaan, het voorkomen dat kwetsbare doelgroepen hiervoor steun zoeken en wat de mogelijkheden zijn om dit soort diasporapolitiek tegen te gaan.
- Zowel SZW als de collega-departementen herkennen de titel 'fatwa-units' niet. Dit suggereert een instantie of formele plek waar men heen kan voor religieuze oordelen, dit is niet aan de orde.

Gesprek ISN over de in het artikel genoemde 'Fatwa-units'

- Om de SZW-vragen feitelijk te kunnen beantwoorden, heeft SZW op 13 maart jl. ook met Islamitische Stichting Nederland (ISN) gesproken. Zij vertegenwoordigen Diyanet in Nederland.
- Tijdens dit overleg heeft ISN aangegeven niet bekend te zijn met de in het artikel genoemde zogenaamde 'Fatwa-units'. Wel heeft ISN aangegeven dat ISN een onafhankelijke en op Nederland gerichte stichting is.

¹Telegraaf, 10 februari 2023, 'Nieuwe fatwa-service steunt islamisering', (Nieuwe fatwa-service steunt islamisering | Columns | Telegraaf.nl).

- Naast de Kamervragen zijn in dit gesprek ook de afspraken tussen SZW en ISN besproken. ISN heeft nogmaals bevestigd dat er geen Turkse vertegenwoordiger met diplomatieke of consulaire status in het bestuur zit.
- SZW heeft geïnformeerd of het ISN-programma, waarmee Turkse-Nederlanders in Turkije een beroepsopleiding tot geloofsdienaar kunnen volgen, een mogelijke aanleiding zou kunnen zijn voor de zogenaamde 'fatwa-units' uit de column van de Telegraaf.
- Volgens ISN is het ISN-programma niet de aanleiding voor de column. ISN geeft aan dit programma te blijven onderhouden, totdat het volgen van een dergelijke beroepsopleiding ook in Nederland mogelijk is. Daarbij geeft ISN aan ook niet te weten wat de aanleiding voor de column zou kunnen zijn.
- Deze lijn is in de beantwoording van de vragen opgenomen.

Datum

15 maart 2023

Onze referentie

SVZ ?

Beantwoording overige vragen

- Daarnaast gaat de beantwoording in op de mogelijkheden voor gelovigen van verschillende tradities voor religieuze advisering binnen de vrijheid van godsdienst. Ook worden de grenzen hiervan benoemd, namelijk dat de Nederlandse wet- en regelgeving altijd leidend is en religieuze rechtspraak niet boven de beginselen van de democratische rechtsstaat en nationale wetgeving mag worden geplaatst.
- Tenslotte richt de beantwoording van de overige vragen zich op:
  - 1) Het versterken van veerkracht en weerbaarheid met de Agenda Veerkracht en Weerbaarheid;
  - 2) Juridische mogelijkheden om op te treden tegen organisaties die de openbare orde of democratische rechtsorde ondermijnen met het wetsvoorstel Transparantie maatschappelijke organisaties (Wtmo);
  - 3) Het tegengaan van ongewenste vormen van diasporapolitiek met de aanpak van Ongewenste Buitenlandse Inmenging (OBI).

Interdepartementale afstemming

- De beantwoording is met BZ, J&V en de AIVD afgestemd. De NCTV heeft input geleverd voor de beantwoording van de vragen over de Wtmo.

Toelichting

Opmerkingen bij nota uitstelbrief

- U heeft bij de nota behorend tot de uitstelbrief, die op 7 maart jl. aan u is voorgelegd, gevraagd of het wel gebeurt dat moslims in de diaspora van een religieus advies of oordeel worden voorzien.
- In de beantwoording staat opgenomen dat er in Nederland geen officiële of formeel erkende raden, units of organisaties bestaan, waar shariarecht wordt toegepast. Gelovigen in Nederland kunnen zich bij maatschappelijke of religieuze vraagstukken wel wenden tot geestelijken voor een advies of religieus oordeel. SZW heeft geen informatie over hoe vaak moslims in de diaspora zich tot dergelijke geestelijken wenden.
- Daarnaast heeft u met betrekking tot de strekking van de beantwoording opgemerkt, dat in de beantwoording duidelijk dient te worden gemaakt waarover wel zorgen bestaan en dat aan dient te worden gegeven wat niet kan.

- In de beantwoording staat opgenomen dat het kabinet het zeer zorgelijk vindt indien er sprake is van religieuze rechtspraak die gericht is op het voorkomen dat mensen een te westerse en liberale interpretatie van de Islam zouden krijgen en te voorkomen dat mensen integreren.
- Verder geeft u hierbij aan dat er geen sprake kan zijn van religieuze advisering die strijdig is met de beginselen van de Nederlandse rechtstaat of de wet- en regelgeving. Ook van parallelle rechtsstructuren kan geen sprake zijn. We hebben één wet en die geldt voor iedereen in Nederland.

Datum
15 maart 2023

Onze referentie
[REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Antwoorden op Kamervragen lid Becker (VVD) over het bericht 'Nieuwe Fatwa-service steunt islamisering'	Verzenden